

Quan hi ha un problema?

Ús digital
[dispositius, horaris, normes...]

+

Implicacions/Repercussions negatives
[personals, familiars, socials, acadèmiques]

PROBLEMES

A propòsit de la identitat digital

- Idealització/caricaturització de la identitat (com vull que em vegin?)
- Molta distància entre el jo en línia (*online*) i el jo fora de línia (*offline*)
- Inversió: Molta activitat en línia (*online*) <- Poca activitat fora de línia (*offline*)
- Obsessió per triomfar com a influenciador (*influencer*)
- Fer-se veure portes enfora. Postureig desmesurat.
- No establir límits en la privacitat.
- Problemes de reputació: el que poden dir de mi o com poden utilitzar la meua identitat // el que puc fer i que després es pot saber

Implica: EGOCENTRISME ESTEREOTIPS DE BELLESA POSTUREIG
MANCA D'ESPAYS D'EXPLORACIÓ SEGURS RELACIONS GRUPALS

Sobre com ens relacionem

- No gaudir d'interaccions presencials. No deixar de mirar el mòbil quan estem acompanyats.
- Insults, bromes, discussions...
- Assetjament de caire individual
- Assetjament grupal
- Seguir el corrent quan se sap que hi ha un assetjament // Encobrir casos
- Xantatge/Assetjament econòmic
- Xantatge/Assetjament sexual

Implica: INTENCIONALITAT DESEQUILIBRI DE PODER MASCLISME ESTEREOTIPS DE GÈNERE
REPERCUSSIONS NEGATIVES I MALESTARS PERDURABILITAT

De la sobre utilització a l'addicció

- Ocupar un temps vital desproporcionat
- Sentir-se infeliç quan no es té el mòbil
- Construir un món dependent de la connexió
- Ser la principal font de felicitat i relació
- No saber renunciar a la disponibilitat (que no és el mateix que connectabilitat)
- Problemes amb la regulació emocional

Implica: REPERCUSSIONS NEGATIVES A L'ESCOLA (absentisme, resultats acadèmics baixos, tensió en les relacions)
EN LA FAMILIA (mentides, aïllament...) ALTRES INCIDÈNCIES

Els temps d'oci en els jocs on-line

- Jugar massa hores durant dies seguits i desocupar-se de temes importants (sortir, relació familiar, responsabilitats escolars...)
- Gestionar diners sense permís i control
- Reduir / deixar de fer altres activitats
- Tendir a l'aïllament // Efecte búnquer
- Irritabilitat

Implica: CANVI D'ACTITUDS I COMPORTAMENTS RELACIONS INTERPERSONALS TEMPS DE JOC
SOBREUTILITZACIÓ CONSUM DE TECNOLOGIA LÍMITS

No estem parlant de problemes nous, però sí redimensionats

L'acompanyament

No es tracta que estiguin a la xarxa, només, sinó que hi estiguin acompanyats
Educar és molt més que resoldre conflictes

Les variables que cal treballar

Exponencialitat: allò que fem arriba a tothom
Rapidesa: el ritme de transmissió és vertiginós
Dimensió i importància: petites històries que es converteixen en grans pel·lícules
Contingut: No tot s'hi val. El que es diu i com es diu, és important

El paper de l'audiència

El respecte com a element de treball
El grup com a subjecte educatiu
Capacitat crítica per saber elegir
Participació per la responsabilitat col·lectiva

Connectivitat

Estar connectat no és el mateix que estar disponible (24h)
Espais de desconexió

Indicadors

Personals:

malestar, canvis d'estat ànim, nerviosisme, dificultats de concentració, tancament...

Socials:

aïllament, abandonament d'activitats, poca vida de carrer...

Familiars:

discussions, efecte búnquer a l'habitació, falta de comunicació...

Acadèmiques:

problemes a l'escola per incompliment de les normes, absentisme, canvi sobtat de notes...

PROPOSTES

- Molts usos de l'ordinador i d'altres dispositius tecnològics han de tenir lloc en espais comuns. No afavorim l'aïllament.
El professorat veu com en Bilal juga sol -a l'hora del pati- cada dia amb el mòbil
En una entrevista una mare explica que la Clara es tanca a l'habitació amb la tauleta i no en surt en hores
- Es poden definir unes normes clares d'ús. I consensuar-les, prioritzant uns usos davant d'altres o uns torns d'ús de més prioritat. Si cal, poden redactar-se i tenir-les visibles.
En Josep demana al tutor per jugar una vegada ha acabat la feina
La Laura ens explica que es passa molta estona al whatsapp i després està cansada per estudiar
A la biblioteca de l'IES hi ha penjades al passadís unes normes d'ús del mòbil
- Cal comprovar que l'estona que es passa davant d'una pantalla entra dins els límits raonables. Molts problemes atesos denoten que prèviament no hi ha hagut lògiques clares de control sobre el temps que s'hi dedica.
Els pares del Joan es preocupen perquè ha estat jugant 15 hores el cap de setmana
Durant les festes de Nadal l'Alise s'ha passat tots els dies jugant al Clash Royale
- S'han d'afavorir conductes alternatives a les tecnologies (oci, temps lliure, relacions físiques, etc.) i integrar les tecnologies a l'oci. No a la inversa.
L'equip de futbol del cole ha creat un Instagram. I el gestionen conjuntament amb l'entrenador
Hem creat un hashtag per al viatge de fi de curs (i uns criteris de què hi volem penjar)
En una excursió el professorat i l'alumnat ens proposem no utilitzar el mòbil per fomentar la presencialitat
- Es poden utilitzar *interruptors externs*: filtres de control, alarmes, senyals, etc. Els sistemes operatius més utilitzats porten sistemes preinstal·lats de control força útils.
Disposem d'un filtre i tallafocs a l'escola per garantir els continguts que hi apareixen
Tenim una proposta de senyalètica sobre quan podem utilitzar i quan no els ordinadors o els telèfons mòbils
- L'establiment de certs càstigs davant incompliments és educatiu, sempre que parlem de reforçaments negatius realistes i que es compleixin.
L'equip directiu té un protocol davant problemàtiques i incompliments
Hem consensuat amb els alumnes què passa quan es fa un mal ús dels mòbils
- Cal poder ser capaços d'intervenir i participar., no com a forma de control.
El profe de filo és amic meu al Facebook i un dia que vaig necessitar-ho vam parlar pel xat
A ètica hem creat un canal de Youtube per parlar de l'assetjament sexual a les xarxes
- Entorn de l'ús cal transmetre un discurs de responsabilitat, moderació, prudència i respecte.
Tècnics de l'Ajuntament ens venen a explicar aspectes relacionats amb l'entorn digital per prevenir problemes associats
Els Cossos de Seguretat reflexionen sobre les conseqüències legals de l'assetjament
A tutoria treballem l'assetjament en grup, fomentant el respecte i donant importància al paper de tot el grup implicat en el cas
- Posar especial èmfasi en els *bons usos* i potenciar-los. Educar també quan no hi ha problemes. Atendre, entendre, adaptar.
Es crea un premi a l'escola sobre les millors fotos de l'alumnat a Instagram
La professora de tecnologia ens explica la importància de les dones en el desenvolupament de la ciència i investiguem sobre el tema.
- Ser conseqüent i intransigent amb pràctiques d'assetjament, descontrol econòmic, etc.
L'Abdul va negar-se a enviar la foto que corria de la Júlia i va parlar-ne amb els col·legues
Disposem d'un protocol d'intervenció quan hi ha incompliments greus i problemes

M'estic passant si...

Tots els meus amics són virtuals.
Estic pendent tota l'estona de quan em podré connectar.
Sóc esclau dels likes i dels followers.
Per passar-me tot el dia connectat baixo el rendiment al cole, deixo l'esport, surto menys...
Sóc molt diferent a la xarxa (obert, extravertit, etc.) que en persona (tímid, introvertit...)
Estic despert molta estona de la nit.
A casa em genera moltes discussions.
El que dic a les xarxes no és veritat, és només postureig.
Deixo de viure en directe i en present per enregistrar tot el que passa.
Després d'un problema no n'aprenc i #emtonaapassar
No filtro qui pot accedir a les meves dades.
(La meua informació personal són els nous diners digitals)
Participo de fer mal a algú o de perjudicar-lo (compartint fotos o missatges que no toquen, posant likes en situacions compromeses...)

Fem prevenció

Definir què significa *problemàtic* i decidir com ho analitzarem/ho mirarem.
Treballar la identitat digital.
Fomentar usos creatius i productius de les TIC.
Potenciar projectes sobre ciutadania, també a la xarxa.
Detectar i intervenir sobre factors de risc de l'addicció.
Presentar un discurs crític entorn a la nostra privacitat, dades i drets.
Compartir perfils amb adolescents i joves: construir xarxa plegats.
Ofertir pautes per a usos segurs.
Generar tolerància 0 als assetjaments.